

Aprob,
KLAUS WERNER IOHANNIS
Preşedintele României

De acord,
ION-MARCEL CIOLACU
Prim-ministru al
Guvernului României

MEMORANDUM

Avizat: Alina-Ştefania GORGHIU, Ministrul Justiţiei

Mircea ABRUDEAN, Secretar general al Guvernului, cu rang de ministru

Marian-Cătălin PREDOIU, Ministrul Afacerilor Interne

Marcel-Ioan BOLOŞ, Ministrul interimar al Dezvoltării, Lucrărilor Publice şi
Administraţiei

Ligia DECA, Ministrul Educaţiei

Bogdan-Gruia IVAN, Ministrul Cercetării, Inovării şi Digitalizării

Luminiţa-Teodora ODOBESCU, Ministrul Afacerilor Externe

De la: Raluca TURCANU, Ministrul Culturii

Tema: **Aprobarea semnării** de către România a *Convenţiei-cadru a Consiliului Europei privind valoarea patrimoniului cultural pentru societate (Convenţia de la Faro), adoptată la Faro la 27 octombrie 2005*

1. Elemente de context, obiectul Convenţiei şi necesitatea acesteia

Convenţia de la Faro a fost adoptată de către Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la data de 13 octombrie 2005 şi deschisă spre semnare la Faro (Portugalia) la data de 27 octombrie a aceluiaşi an. A intrat în vigoare la data de 1 iunie 2011 şi, până în prezent, 29 de ţări au semnat documentul, dintre care 25 de ţări l-au şi ratificat.

Convenția de la Faro are mai multe principii directoare, și anume:

- a. Moștenirea culturală este un mijloc și nu un scop;
- b. Implicarea grupurilor și a organizațiilor, luând în considerare diferite medii, responsabilități și capacități ale fiecărui grup sau organizație;
- c. Patrimoniul cultural se referă la relația dintre oameni și locuri, precum și la sentimentul de apartenență;
- d. Coeziunea socială poate fi consolidată prin crearea unei responsabilități comune față de patrimoniul cultural;
- e. Patrimoniul cultural poate contribui la protejarea și menținerea diversității culturale și a specificului locului într-un moment de standardizare.

Obiectivele Convenției se referă la:

- a. Recunoașterea faptului că dreptul la patrimoniul cultural este inerent dreptului de a participa la viața culturală, așa cum este definit în *Declarația Universală a Drepturilor Omului*;
- b. Recunoașterea responsabilității individuale și colective față de patrimoniul cultural;
- c. Punerea în valoare a importanței conservării patrimoniului cultural și a utilizării lui durabile pentru dezvoltarea umană și calitatea vieții;
- d. Întreprinderea măsurilor necesare pentru aplicarea dispozițiilor Convenției în ceea ce privește:
 - aportul patrimoniului cultural în edificarea unei societăți pașnice și democratice atât în procesul de dezvoltare durabilă, cât și de promovare a diversității culturale;
 - asigurarea celei mai bune sinergii a competențelor dintre toți actorii publici, instituționali și privați implicați.

Convenția privind valoarea patrimoniului cultural pentru societate (Faro, 2005) adoptată de Consiliul Europei, conturează un cadru pentru definirea rolului societății civile în procesul decizional și de gestionare a patrimoniului cultural, și încurajează cetățenii să recunoască importanța obiectivelor și siturilor de patrimoniu cultural prin semnificațiile și valorile pe care le reprezintă acestea pentru ei.

Convenția de la Faro subliniază aspecte importante ale patrimoniului cultural deoarece se referă la drepturile omului și democrație, promovează o mai bună înțelegere a patrimoniului și a relației patrimoniului cu diverse comunități și cu societatea în general, în prezent, participarea cetățenilor fiind o obligație etică și o necesitate politică.

Convenția prezintă o definiție îmbunătățită a patrimoniului în sensul creării unor noi modalități de a asigura sustenabilitatea acestuia, semnalând faptul că protejarea patrimoniului nu ține doar de o abordare „de sus în jos”, implementată de către administrația centrală a statului, ci și de una „de jos în sus”, prin implicarea comunităților locale. Prin această abordare, pot apărea comunități de patrimoniu, cu unele atribuții în ceea ce privește gestionarea comună a bunurilor culturale.

În ceea ce privește îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 15 alin. (1) lit. a) și b), precum și art. 15 alin. (2) lit. b) din Legea tratatelor nr. 590/2003, facem precizarea că nu au fost identificate date privind istoricul unor eventuale negocieri sau elementele de mandat cu privire la adoptarea *Convenției de la Faro*. În prezent, *Convenția de la Faro* este un

document internațional adoptat, care a fost deschis spre semnare, și care se poate accepta în forma agreată la nivel internațional.

Motivarea necesității semnării și ratificării ulterioare a Convenției de la Faro

Ratificarea Convenției-cadru nu se referă primordial la îndeplinirea unor condiții sau a unor ținte, ci la a activa în spiritul Convenției, punând accentul pe procesul de generare a rezultatelor. Pentru România, ratificarea Convenției va avea un impact deosebit, procesul de implementare va contribui la protejarea patrimoniului prin o apreciere mai aprofundată a acestuia de către comunități, prin înțelegerea patrimoniului și grija față de acesta, prin contribuția comunităților la gestiunea patrimoniului, prin sentimentul de mândrie și apartenență.

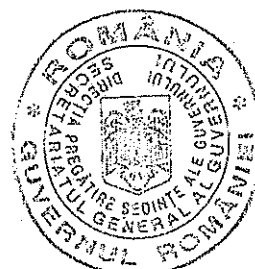
Majoritatea articolelor Convenției tratează patrimoniul cultural ca resursă pentru sustenabilitate socială și economică, o temă actuală și importantă în sectorul managementului cultural. Din această perspectivă, semnarea și ratificarea Convenției va contribui la explorarea și lărgirea cadrului necesar pentru crearea unor instrumente și metodologii în managementul patrimoniului cultural.

Nu în ultimul rând, contribuie la atingerea obiectivului 11 din *Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României*, aliniată cerințelor *Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*. Agenda menționează cultura atât ca dimensiune transversală în relație cu societăți pașnice și favorabile incluziunii, cât și ca dimensiune directă, în contextul dezvoltării orașelor și comunităților durabile.

Semnarea și ratificarea Convenției va oferi României posibilitatea de a lucra în colaborare cu alte țări pentru implementare, cu sprijinul Consiliului Europei. Convenția este concepută pentru a inspira o varietate de activități, fiecare stat membru UE putând îmbunătăți ulterior guvernanta, fără să fie necesară „reinventarea” politicilor existente.

Ratificarea Convenției este motivată și de faptul că beneficiul internațional global al convenției este mai mare decât potențialul interes de a nu ratifica. Până în prezent, Convenția de la Faro a fost ratificată și de state a căror istorie recentă a implicat conflicte din punct de vedere politic și cultural. Prin urmare, implementarea principiilor directoare și a obiectivelor convenției vor contribui la menținerea păcii și prevenirea conflictelor, iar semnarea și ratificarea acestui instrument internațional pot fi inclusiv considerate un act de solidaritate cu respectivele țări.

De asemenea, este necesară echilibrarea acțiunilor instituțiilor statului, ale autorităților locale și ale societății civile în gândirea și orchestrarea de acțiuni integrate, individuale sau comune, în domeniul patrimoniului cultural. O serie de proiecte recunoscute inclusiv la nivel internațional ca relevante pentru *Convenția de la Faro* se derulează de aproximativ 10 ani în țara noastră, în principal prin eforturi ale societății civile, cu sprijin din partea autorităților. Pentru a echilibra acțiunea instituțională și cea privată în domeniul patrimoniului, unul dintre cele mai utile instrumente conceptuale și practice este *Convenția de la Faro*.

Acțiuni anterioare ale Institutului Național al Patrimoniului (INP) în sprijinul semnării și ratificării Convenției

În perioada 14-15 octombrie 2021, în colaborare cu Ministerul Culturii și cu concursul și finanțarea Consiliului Europei, în cooperare cu Uniunea Europeană, INP a organizat la București Seminarul Regional pentru promovarea Convenției-cadru a Consiliului Europei privind valoarea patrimoniului cultural pentru societate (Convenția de la Faro), în cadrul proiectului *The Faro Way: enhanced participation in cultural heritage*. Cu această ocazie, Ministerul Culturii a arătat disponibilitatea de a iniția procesul intern privind semnarea și ratificarea *Convenției de la Faro*, unul dintre instrumentele esențiale dezvoltate de Consiliul Europei pentru protejarea integrată și durabilă a patrimoniului. Conținutul și vizibilitatea seminarului au fost de un foarte bun nivel, atât în context intern, cât și internațional, una dintre concluzii fiind că este recomandată semnarea cât mai curând a Convenției de către România.

Un seminar similar a fost organizat în 2018 de Consiliul Europei la Făgăraș, în colaborare cu Consiliul Județean Brașov și primăriile din zonă.

De asemenea, INP, prin managerul său, a participat la două alte Seminarii Regionale europene, în 2016 la Veneția și în 2017 la Bilbao, subliniind apoi, în respectivele rapoarte înaintate către Ministerul Culturii, importanța semnării Convenției de către România și propunând inițierea demersurilor interne oficiale în acest sens.

Proiecte deja implementate și initiative care se aliniază prevederilor Convenției

Un prim exemplu de implementare a *Convenției de la Faro* în România prezentat în cadrul evenimentelor tematice organizate de Consiliul Europei au fost acțiunile întreprinse de comunitatea din satul Vîscri, jud. Brașov. Membrii comunității au agreeat un „acord social” prin care sunt trasate coordonatele dezvoltării pe baza resursei excepționale reprezentată de patrimoniul cultural al satului (satul Vîscri face parte din poziția serială „Sate cu biserici fortificate din Transilvania”, înscrisă în Lista Patrimoniului Mondial). Printre acestea se pot enumera: realizarea unei parcări la intrarea în sat pentru vizitatori astfel încât să fie diminuată supra-aglomerarea turistică și protejat peisajul rural, explorarea gastronomiei locale, utilizarea exclusivă a produselor locale în cadrul „slow-food” etc.

<https://historia.ro/sectiune/travel/satul-viscri-o-comoara-transilvana-581000.html>

Europa Nostra, cea mai mare și cea mai reprezentativă rețea de patrimoniu din Europa, care menține relații strânse cu Uniunea Europeană, Consiliul Europei, UNESCO și alte organisme internaționale, a recunoscut o serie de proiecte de restaurare și conservare care au vizat și componenta socială. Următoarele proiecte au primit premiul pentru implicarea comunității și creșterea conștientizării privind patrimoniul:

- Via Transilvanica a adunat principalele valori ale organizației Tășuleasa Social: voluntariatul, grija față de natură și patrimoniu și comunitatea. „Drumul care unește”

este în primul rând un proiect social, prin care comunități întregi care se aflau pe cale de dispariție au primit un nou sens și o posibilitate de dezvoltare economică printr-un turism specific, inclusiv cultural. Ghidul turistic Via Transilvanica a fost realizat de o echipă de documentare dedicată care a parcurs fiecare secțiune a traseului, adunând informații esențiale. Ghidul conține informații referitoare la planificarea călătoriei, elementele esențiale pentru rucsac, hărți detaliate, opțiuni de cazare și descrieri complete ale traseelor, inclusiv repere de patrimoniu, ale faunei și vegetației. ONG-ul Tășuleasa Social a creat o platformă comună solidă care reunește toate părțile interesate implicate, inclusiv drumeții, comunitățile locale și autoritățile. Subliniind valorile de mediu, sociale și de patrimoniu ale traseului, acesta contribuie la dezvoltarea locală durabilă, păstrând și hrănind în același timp moștenirea de-a lungul drumului său și creând o sursă de mândrie locală și internațională.

<https://www.europeanheritageawards.eu/winners/via-transilvanica/>

- Restaurarea bisericii de lemn „Buna Vestire” aflată în cimitirul satului Urși, jud. Vâlcea, a fost realizată cu implicarea strânsă a mai multor parteneri – ONG-uri, universități, muzee, institute de cercetare, Biserica Ortodoxă Română etc. și cu implicarea directă a comunității locale. Juriul a apreciat că restaurarea bisericii „este rezultatul unei practici interdisciplinare exemplare pentru conservarea într-un cadru rural a unei biserici de lemn pictate. Realizată din materiale din peisajul înconjurător, este de o valoare și o frumusețe remarcabilă. Conservarea bisericii de lemn din Urși a avut loc într-o zonă îndepărtată, cu resurse limitate și cu implicarea strânsă a comunității locale. Pe parcursul proiectului, au fost create multe oportunități de schimb de cunoștințe. Proiectul a condus, de asemenea, la o înțelegere locală mai profundă a valorii patrimoniului și la sentimentul de apartenență în rândul comunității locale. Aceasta este o abordare exemplară a conservării clădirilor vulnerabile precum aceasta”. Șantierul de restaurare a funcționat ca spațiu educațional de conștientizare cu privire la valoarea bisericii, tehnica ei de construcție în lemn, tehnica frescei și conținutul iconografiei murale, icoane și iconostas.

<https://www.europeanheritageawards.eu/winners/dragomirna-churches-17th-century-frescoes/>

- Proiectul Ambulanța pentru Monumente a fost lansat în 2016 pentru a salva sute de clădiri de patrimoniu din România printr-o rețea largă de organizații active în acest domeniu. Aceste intervenții de urgență sunt efectuate de experți, studenți și meșteri instruiți pe bază de voluntariat, cu sprijinul comunităților și autorităților locale. Ambulanța pentru Monumente funcționează ca o inițiativă umbrelă, fiecare organizație zonală lucrând ca o franciză și, prin urmare, menținând independența fiecăreia de a lua decizii. Comunitățile lucrează împreună cu voluntarii, găzduindu-i în casele lor și oferind mese. De asemenea, este creată o strânsă cooperare între entități sau actori din domeniul public și privat, unde autoritățile locale și regionale acoperă majoritatea costurilor pentru materiale, în timp ce companiile private și donatorii finanțează materiale, echipamente și instrumente suplimentare. Sute de primari, preoți, consilieri locali și alți reprezentanți ai comunităților locale și-au unit forțele cu voluntarii pentru a reduce distrugerea propriei moșteniri patrimoniale. Acest lucru a crescut conștientizarea comunităților locale cu privire la importanța și valoarea identității culturale și a încurajat sentimentul de gestionare și de apartenență.

<https://www.europeanheritageawards.eu/winners/the-ambulance-for-monuments/>

- Proiectul de restaurare al uimitoarelor fresce de la începutul secolului al XVII-lea din naosul și corul bisericii de la Mănăstirea Dragomirna a primit premiul Europa Nostra pentru Conservare în anul 2014. Frescele înfățișează scene din viața lui Hristos, sfinți, îngeri și o multitudine de scene din iconografia creștină, toate redată într-un stil de vigoare și energie remarcabile. Proiectul a fost realizat de o echipă de 50 de profesioniști și studenți din diverse țări, fiind un exemplu de bună practică privind colaborarea între diferite sectoare.
(<https://www.europeanheritageawards.eu/winners/dragomirna-churchs-17th-century-frescoes/>)
- Nu în ultimul rând, incluziunea socială în centrul culturii și implicarea studenților voluntari în transformarea orașului au fost două din prioritățile programului Timisoara – Capitală Europeană a Culturii.

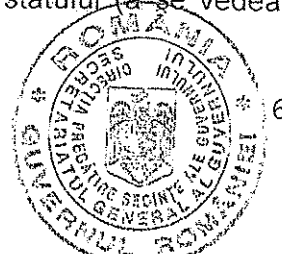
Inițiative ce au inclus explorarea patrimoniului orașului au vizat realizarea de machete 3D și hărți tactile pentru turiștii nevăzători, biciclete tandem pentru experimentare orașului, precum și adaptări pentru accesibilitate în spații culturale, cum ar fi Cinematograful Victoria, Cinema Timiș sau Galeria Bastion 3. Dezvoltarea publicului a presupus în primul rând o transformare a operatorilor culturali, pentru a fi capabili să creeze și să vorbească despre cultură în forme noi, inclusiv dezvoltarea interacțiunii cu persoane care sunt fundamental altfel decât publicul obișnuit în diverse forme sau care au moduri diferite de a percepe lumea și de a participa în comunitate. Acestea au fost criterii pentru anumite apeluri de proiecte astfel încât comunitatea să crească în sensul unei societăți mai incluzive prin explorarea culturii. Perspective, Festivalul Invizibil, Timișoara4all, Portret de Artivist, Rețeaua Memoriei sunt doar câteva din proiectele derulate în acest sens.

Un alt capitol al programului Timișoara – Capitală Europeană a Culturii se referă la „Teritorii”, adresându-se explorării unor modalități de îmbunătățire a unor locuri prin activități sociale, prin coagulări de oameni, prin a aduce anumite subiecte în spațiul public și a le răspunde într-un mod colectiv prin diverse instrumente, de la intervenții fizice până la acțe artistice. Proiecte implementate în cadrul „Teritorii” au fost Timișoara verde-albastră, Campus creativ și *Bright Cityscapes*.

2. Finalitatea semnării Convenției și implicațiile asupra obligațiilor juridice și asupra altor angajamente internaționale asumate anterior de partea română, respectiv asupra legislației interne, inclusiv asupra Constituției României, dacă este cazul.

Convenția de la Faro se referă la comunitățile patrimoniale, acele comunități formate din persoane care acordă valoare unor aspecte specifice ale patrimoniului cultural pe care doresc, în cadrul acțiunii publice, să le mențină și să le transmită generațiilor viitoare și la angajamentul părților semnatare de a lua în considerare valoarea atașată moștenirii culturale cu care se identifică diferitele comunități patrimoniale.

În legislația în vigoare în România, pe lângă abordarea „de sus în jos” a protejării patrimoniului cultural, implementată de către administrația centrală a statului (a se vedea,

spre exemplu, procedura de clasare în *Lista Monumentelor Istorice* realizată prin ordine ale ministrului culturii), există și o abordare a protejării patrimoniului cultural „de jos în sus”, prin implicarea comunităților locale [a se vedea posibilitatea identificării în planurile urbanistice generale a unor „construcții cu valoare arhitecturală sau istorică deosebită” - Legea 50/1991, art. 3 alin. (1) lit. b) - altele decât monumentele istorice]. Proiectul *Codului Patrimoniului Cultural*, ca implementare a *Convenției de la Faro*, detaliază și extinde posibilitatea protejării unor valori culturale de către comunitățile locale. Astfel, se instituie regimul juridic de *reper cultural al comunității*, care va proteja un bun cultural material, un peisaj cultural sau un element al patrimoniului cultural imaterial. Regimul este acordat prin hotărâre a consiliului județean sau local, după caz.

Semnarea *Convenției de la Faro* va reprezenta sprijinul formal al actului juridic și al principiilor stipulate.

În acest context, menționăm *Raportul Comisiei Prezidențiale pentru Patrimoniul Construit, Siturile Istorice și Natura*, Administrația Prezidențială, din septembrie 2009, care face referire la *Convenția de la Faro*. Astfel, «noțiunea de „patrimoniu cultural” este tratată în acest document conform accepțiunii promovate de Consiliul Europei prin *Convenția Cadru privind valoarea patrimoniului cultural pentru societate*, în care este subliniat rolul patrimoniului cultural pentru dezvoltarea unei societăți democratice din perspectiva dezvoltării durabile și a promovării diversității culturale, recunoscând contribuția esențială a acestuia la dezvoltare și la creșterea calității vieții.» De asemenea, *Raportul* propune un principiu general de acțiune pentru o viziune asupra protecției patrimoniului în strânsă legătură cu *Convenția*: „Totodată, ei [n.r. membrii societății] au responsabilitatea de a respecta patrimoniul celorlalți ca pe propriul lor patrimoniu, ținând cont că formele de patrimoniu constituie o sursă comună de memorie, înțelegere reciprocă, identitate, coeziune și creativitate.”

Astfel cum se arată în *Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului în România - Context, Viziune și Obiective - 2019-2029*, aprobată prin *Hotărârea Guvernului nr. 358/2019*, aceasta se întemeiază pe viziunea *Convenției de la Faro* asupra semnificației patrimoniului cultural.

În spiritul *Convenției de la Faro*, *Hotărârea Guvernului nr. 857/2021 pentru aprobarea Regulamentului-cadru și a componentei comitetelor de organizare UNESCO* prevede implicarea comunităților în comitetele de organizare UNESCO.

Semnarea și ratificarea de către România a *Convenției de la Faro* a fost prezentată drept obiectiv în Programul de guvernare (2021-2024), anexă la *Hotărârea Parlamentului României nr. 42/2021 pentru acordarea încrederii Guvernului*.

Viziunea *Convenției de la Faro* este prezentă în proiectul *Strategiei naționale privind protejarea monumentelor istorice* elaborat de Ministerul Culturii.

În ceea ce privește raportul dintre proiectul de lege privind *Codul Patrimoniului Cultural* și *Convenția de la Faro*, facem mențiunea că aceasta a fost luată în considerare în *Hotărârea Guvernului nr. 905/2016 pentru aprobarea tezelor prealabile ale proiectului Codului patrimoniului cultural*. De asemenea, *Convenția de la Faro* se numără printre actele normative analizate în rapoartele de inventariere și analiză a legislației realizate în 2019, disponibile la adresa <https://www.umpcultura.ro/monumente-istorice doc 983 rezutatele->

proiectului pg 0.htm (a se vedea cel privind *Titlul I – Dispoziții generale*), ce stau la baza proiectului *Codului Patrimoniului Cultural*.

Raportul dintre Proiectul de lege privind Codul patrimoniului cultural și Convenția de la Faro

Atât tezele prealabile (încă din 2014), cât și Proiectul de lege pentru *Codul patrimoniului cultural* integrează în principiile care fundamentează politicile publice în sectorul de referință obiectivele Convenției de la Faro.

<i>Obiectiv (Convenția de la Faro)</i>	<i>Principiu (Proiectul de lege Codul patrimoniului cultural)</i>
Punerea în valoare a importanței conservării patrimoniului cultural și a utilizării lui durabile pentru dezvoltarea umană și calitatea vieții	Art. 2. Principiul resursei non-regenerabile și al dezvoltării durabile Patrimoniul cultural național, ansamblu de valori materiale și imateriale, este o expresie a identității naționale, constituind o resursă non-regenerabilă, fundamentală pentru o dezvoltare durabilă.
Recunoașterea responsabilității individuale și colective față de patrimoniul cultural	Art. 5. Principiul responsabilităților cetățenești echitabile în protejarea patrimoniului cultural Protejarea patrimoniului cultural național, înțeleasă ca activitate de interes public, este responsabilitatea fiecărui cetățean, fără a deveni povară pentru niciunul.
Asigurarea celei mai bune sinergii a competențelor dintre toți actorii publici, instituționali și privați implicați	Art. 3. Principiul interesului public și al responsabilităților statului Protejarea patrimoniului cultural național este de utilitate publică, obiectiv al intereselor de securitate națională și angajează responsabilitatea Statului, așa cum decurge ea din Constituție. Art. 10. Principiul incluziunii și al accesibilității Patrimoniul cultural este fundament al unei societăți incluzive și participative. Art. 8. Principiul specializării Protejarea patrimoniului cultural presupune un complex de acțiuni care necesită înaltă specializare. Art. 9. Principiul educației Protejarea patrimoniului cultural este un obiectiv al formării și educării permanente a cetățenilor.

Implicații referitoare la finalitatea semnării Convenției

Convenția de la Faro este un document internațional care se poate semna în forma agreată la nivel internațional, urmând apoi elaborarea și aprobarea unei legi privind ratificarea *Convenției-cadru a Consiliului Europei privind valoarea patrimoniului cultural pentru societate* și adaptarea ulterioară a cadrului normativ național din domeniul patrimoniului la cerințele Convenției.

Semnarea Convenției nu are implicații asupra altor angajamente internaționale asumate anterior de partea română, respectiv asupra actelor normative naționale sau asupra Constituției României, fiind, în fapt, un element de complementaritate extrem de util pentru acestea.

Demersuri care vor fi desfășurate ulterior semnării și ratificării instrumentului

Pentru implementarea *Convenției*, vor fi necesare demersuri, atât logistice, cât și aliniate principiilor *Convenției*. Printre acestea se pot enumera:

- pregătirea personalului de specialitate din cadrul Direcției Patrimoniu Cultural a Ministerului Culturii și a instituțiilor deconcentrate pentru a cunoaște și aplica principiile și mecanismele prevăzute de *Convenția de la Faro* în politicile publice ale sectorului și în acțiunile ministerului în domeniul patrimoniului cultural;
- includerea principiilor și obiectivelor *Convenției* în strategiile de dezvoltare și în cele sectoriale elaborate la nivel național, regional și local;
- integrarea principiilor *Convenției de la Faro* în cadrul normativ din domeniul patrimoniului (legislație, strategii, instrucțiuni etc.);
- elaborarea unor metodologii specifice de a construi implicarea publică în procesul decizional în domeniul patrimoniului cultural – dialog structurat, mediere și rezolvare a conflictelor în cadrul unor programe sau proiecte etc.;
- crearea/îmbunătățirea programelor de finanțare pentru proiecte în domeniul patrimoniului prin introducerea de activități dezvoltate pe baza componentelor sociale (valorificarea bunurilor de patrimoniu pentru a promova diversitatea, capacitatea comunităților patrimoniale și guvernanta participativă) și pe baza componentelor de cunoaștere și educație.

3. Propuneri

Față de cele de mai sus, propunem:

1. Aprobarea semnării de către România a *Convenției-cadru a Consiliului Europei privind valoarea patrimoniului cultural pentru societate (Convenția de la Faro)*, adoptată la Faro la 27 octombrie 2005;

2. Eliberarea deplinelor puteri de semnare de către Ministerul Afacerilor Externe, către E.S. Dl. Ion JINGA, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar, Reprezentant Permanent al României pe lângă Consiliul Europei.

Anexăm *Convenția-cadru a Consiliului Europei privind valoarea patrimoniului cultural pentru societate (Convenția de la Faro)*, adoptată la Faro la 27 octombrie 2005, în limba română și în limba engleză.

